

Kære repræsentanter, kolleger i hovedbestyrelsen og ansatte i Haveselskabet

Endnu et år er gået – et år, vi nu kan lægge bag os, afrundet og afsluttet.

Inden jeg dykker ned i selve beretningen om årets begivenheder og vores fremadrettede arbejde, vil jeg starte med at rette en stor tak – og en dybfølt anerkendelse – til jer i lokalbestyrelserne.

For første gang – ja, måske nogensinde – har vi i år oplevet en smidig proces omkring årsafslutningen med Deloitte. Det har længe stået i vedtægterne, at lokalregnskaberne skulle afleveres 1. februar, men lad os være ærlige: Det har ikke altid afspejlet virkeligheden. Det har givet anledning til en del bøvl – både internt i sekretariatet og over for revisorerne i Deloitte, som trofast er mødt op mandag i uge 6 hvert år for at revidere vores regnskab. Men det var aldrig klar, for vi havde desværre ikke modtaget alle de lokale regnskaber.

Men – nu blæser nye og gode vinde.

I år blev lokalregnskaberne afleveret til tiden. Det fortjener en stor tak. Vi håber i alt fald, at det er nye takter, som fortsætter. Det gør en kæmpe forskel.

Samtidig vil jeg gerne takke for det flotte resultat, I har bidraget med i Haveselskabets samlede økonomi. Det er virkelig opmuntrende. Tak – bliv endelig ved med at være så økonomisk bevidste. Jeres indsats gør en mærkbar forskel for fællesskabet, både for os selv og for vores mange medlemmer. Det hele hænger jo sammen, som I ved.

Tidernes ugunst

Det er på flere måder nye tider – men desværre er meget af det, vi oplever uden for vores forening, knap så opløftende. Verden omkring os er præget af voldsom uro, og vi befinder os i en af de mest ustabile perioder, mange af os kan huske.

Forbrugertillidsindekset ligger på -17 – et relativt lavt niveau. Det vidner om en udbredt usikkerhed og bekymring i befolkningen. Når tilliden falder, vælger danskerne at holde på pengene, spare op og skære i forbruget. Det mærker vi – og det gør andre interesseforeninger også. Vi får heldigvis mange nye medlemmer – men vi mister også en del, lige nu flere end vi får ind. Når verden er urolig, plejer haven at være et fristed, hvor vi restituerer. Måske det stadig er sådan, men pengene sidder mere stramt end de har gjort længe. Det mærker vi.

At vi gennemførte den nye struktur, og at vi måtte ty til kontingentstigninger, betyder også at nogle medlemmer falder fra. Det er naturligt. Men det har også været nødvendige skridt for at sikre en økonomisk bæredygtig fremtid – og for at kunne fokusere på de digitale tiltag, der skal betyde, at Haveselskabet også er relevant for fremtidens havemennesker.

Det niveau vi ligger på nu når det kommer til medlemskab, passer fint ind i markedet. Det vil sige, at vi ligger plus/minus som mange andre foreninger. Et kontingent er mange penge, helt sikkert, men det er ikke dyrt at være medlem af Haveselskabet.

Hovedbestyrelsen har hele tiden vidst, at ændringerne kunne føre til medlemstab. At det så skulle falde sammen med en geopolitisk krise af den nuværende styrke, var der næppe nogen, der for alvor kunne forudse.

Men nye udfordringer kalder også på nye muligheder – og vi går til opgaven med gejst. Sekretariatet gør det samme, og i hovedbestyrelsen anerkender vi, hvor krævende det er at holde modet oppe, når man hele tiden føler modvinden. Men vi er ikke i tvivl: Vi er på rette vej, og de digitale forandringer er helt nødvendige som supplement til alt det andet, vi laver i form af aktiviteter, magasinet, rådgivning, rejser m.m.

For 20 år siden havde vi monopol på haveviden og distributionskanalerne. I dag er det helt anderledes. Alle har adgang til information og alle, der ønsker at formidle information kan gøre det. Tilmed anser mange sig selv for at være autoriteter inden for have sagen. Det er ikke længere kun Haveselskabet, der sidder på tronen. Vi må pligtskyldigt dele.

Men vores helt store styrke er, at vi både har en enestående bredde og dybde i vores haveviden – og evnen til at formidle den til både begyndere og eksperter. Vi er både faglig viden og praktik, vi er både i den digitale verden og i den virkelige verden. Bare kig jer omkring i lokalet – den viden, der er samlet her, er helt unik. Det ER Haveselskabet i en nøddeskal.

Postkort til fremtiden

Under seneste formandsmøde, inviterede vi jer til at skrive "et postkort til fremtiden". En øvelse i at blive skarpe på, hvilken rolle Haveselskabet egentlig udfylder. Hvorfor skal vi være her - både nu og i fremtiden? Er det ikke lige meget om Haveselskabet er her? Svaret er NEJ.

Det var spændende læsning. Tak fordi I gik så grundigt, eftertænksomt og kreativt til opgaven. Men det er jo ingen hemmelighed, at alle vi, som er i lokalet her, måske sætter større pris på fællesskab end mange 'almindelige' medlemmer gør. Måske.

Derfor måtte vi også supplere undersøgelsen med at spørge både 'almindelige' medlemmer og nogle andre, som ikke er medlemmer. Hvad mente de, at fremtidens forening skal kunne?

Vi fik meget materiale og det har Creative Zoo, et kreativt konsulenthus fra Århus, brugt til at arbejde videre med udformningen af det, de kalder Haveselskabets KERNEFORTÆLLING.

I eftermiddag skal vi have præsenteret indholdet. Jeg kan allerede nu afsløre, at vi fremover ikke kun skal være kloge – vi skal også være omsorgsfulde og hjælpsomme. Der er nemlig en klar linje i materialet, som viser, at Haveselskabet ikke længere skal være den gamle 'vismand'. Haveselskabet skal snarere være en 'helt' for hos os bliver man både haveklog og haveglad. Og det lyder jo spændende.

I "gamle dage" var Haveselskabet for dem, der allerede havde en vis viden. Fremover skal vi favne endnu bredere – hvordan, ved vi endnu ikke præcist, men det er blandt andet det, vi skal drøfte.

Magasinet Haven

En af Haveselskabets store styrker er vores fysiske magasin – Haven. Og det skal vi værne om, så længe det overhovedet er muligt. For mange er magasinet selve hjertet.

Men som det er med de fleste goder, så følger der også en bagside med. Det trykte magasinmarked er i frit fald.

Hvis ikke vi formår at udvikle Haveselskabet til også at kunne eksistere uden et trykt magasin i den form, vi kender i dag, risikerer vi på sigt at sætte hele vores eksistensgrundlag over styr.

Vi skal så småt begynde at tænke på, hvordan fremtidens magasin ser ud. Løsningen ligger ikke lige for, og der skal ikke ske flere ændringer på den front lige nu. Men tag nu blot PostNords annoncering af, at de lukker ned for brevomdeling – herunder omdeling af magasiner. Verden er bare voldsomt foranderlig.

Vi distribuerer jo primært med DAO og FK, men i de geografiske områder, hvor DAO og FK ikke er gode nok, har vi lagt æggene i PostNords kurv. Det får nu en ende, og hvordan vi løser den situation, arbejder vi på.

Vi er sikre på, at der er en fremtid for et spændende trykt magasin. Måske et dobbelt så stort kvartalsmagasin, der distribueres med pakkepost? Det må vi drøfte til den tid, og så finder vi nok også løsninger på det.

Som "die Mutter" Angela Merkel sagde: Wir schaffen das – og det samme gør vi.

Vi skal styrke deling af viden, fastholde det trykte magasin Haven så længe vi kan og samtidig udbygge vores digitale tilstedeværelse. Vores webindhold skal være endnu stærkere, og vi er allerede godt i gang.

Haveselskabets Have

En stor beslutning i det forgangne år har været, at vi træder ud af lejemålet i Haveselskabets Have på Frederiksberg.

Det er bestemt en beslutning truffet med hovedet – og ikke med hjertet.

Og netop den slags beslutninger er vores ansvar som hovedbestyrelse: At sikre det økonomisk bæredygtige og ansvarlige for vores forening.

Vi har i 142 år drevet have midt på Frederiksberg – med lejefritagelse for området. Et enestående privilegium, som nu er forbi. Nye politiske vinde fordrer Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme til fremover at drive deres ejendomme og parker på kommercielle vilkår. Det betyder, at der skal være et økonomisk afkast – og det kan vi ikke matche.

Vores seneste kontrakt, der nu udløber, var uopsigelig i 25 år. Vi blev præsenteret for nye vilkår til en kontrakt, som skulle gælde i 5 år. Inden for den periode, hvis vi ville blive i haven, skulle vi gennemføre en istandsættelse og renovering af de gamle fredede historiske bygninger og bygningsværker i haven. Uden garanti for, at vi kunne fortsætte engagementet efter de 5 år. Vilkår som vi ikke kan imødekomme. Og blot for god ordens skyld - har vi holdt haven pænt og afleverer den vel-vedligeholdet stand, hvilket Styrelsen har meddelt os oven på et afsluttende syn.

For at forstå sammenhængen skal man vide, at vi stod som ejere af bygningerne i haven, men de ligger på statens jord. Det betyder, at vi reelt set ikke ejer dem. Vi ejede blot vedligeholdelsespligten men

uden mulighed for at profitere ved et eventuelt salg af bygningerne. Eller uden mulighed for en positiv værdiopgørelse af dem i vores regnskab. Vi har nemlig ikke kunne sælge dem, vi ejede blot vedligeholdelsespligten og ved historiske fredede bygninger og bygningsværker, er den ikke til at spørge med.

I den aktuelle kontrakt stod skrevet at i tilfælde af ophør, tilfalder bygningerne staten. Vælger staten derefter at afhænde bygningerne inden for en periode på 2 år, er de forpligtede til at dele provenuet med Haveselskabet. Alternativt kan staten beholde hele provenuet selv.

Man behøver vist ikke have taget den store embedseksamen for at vide, at bygningerne ikke bliver solgt inden for en periode på 2 år. Naturligvis ikke.

Styrelsen udarbejdede for få år siden en rapport med en forventet istandsættelsesudgift på 4,5 millioner kroner – og en efterfølgende årlig vedligeholdelse på knap 400.000 kroner. Det omkostningsniveau har vi ikke mulighed for at bære. Det viser foreningens økonomiske situation med al tydelighed.

I 2024 udviste haven et underskud på 14.000 kroner, vel at mærke efter et år, hvor investeringer og renoveringer har været holdt på et minimum, da mulighed for genforhandling af kontrakt lå lige om hjørnet. Det viser tydeligt, at det ikke er en bæredygtig drift. Siden 2017 har drift af haven kostet lige knap 3 mill. kr. og kontrakten har været uopsigelig.

I planlægningen af vores exit har vi arbejdet for, at vores gartner Anja Kelvin måske kan blive – og at Frederiksberg-afdelingen fortsat kan have en tilknytning. Hvad der lykkes eller ikke lykkes ved vi endnu ikke. Vi har fået lovning på, at Frederiksberg afdelingen må afvikle et sidste julemarked i 2025 på hidtidige vilkår – men fremover vil det højst sandsynligt blive på markedsvilkår, ligesom for alle andre.

At opgive drift af haven har været en svær og følsom beslutning – men også en ansvarlig én. Vi har måttet spørge os selv: Ville vi sige ja til at overtage en 4,5 hektar fredet have med vedligeholdelsespligt på flere historiske bygninger og bygningsværker – hvis vi ikke allerede havde den? Svaret er nej.

Det har været en gave, som vi er meget taknemmelige for at have haft – men nu er den epoke slut. Frederiksberg-haven var foreningens fjerde have – om der kommer en femte, må tiden vise.

Nu skal vi fokusere på det, vi er bedst til: At være en landsdækkende forening for dem med have – og dem med interesse for – have.

Tæt samarbejde og flydende dialog

Vi har længe ønsket tættere dialog mellem hovedbestyrelse og lokalafdelinger. Charlotte og jeg rejste rundt i landet og mødte jer alle i forbindelse med strukturændringen – og det gav stor værdi til hovedbestyrelsen. Det vil vi gerne gøre igen. Altså ikke strukturændringen... men mødes i virkeligheden rundt om i landet til gode og udbytterige dialoger.

Samme formål om tættere og løbende dialog, ligger til grund for lanceringen af digitale kvartalsmøder via Teams mellem hovedbestyrelse og afdelingsformænd. Vi har holdt to møder af 1 times varighed. Korte og enkle. Det fungerer godt og giver rum for både drøftelser og input. I april tog vi fat på emnet prisstruktur under afvikling af aktiviteter – også et emne vi skal arbejde videre med i eftermiddag.

En pris for deltagelse i et arrangement skal både dække omkostninger og opleves som en medlemsfordel. Hvordan gør vi det bedst? Det glæder jeg mig til at høre jeres input til.

Ny kontingentstruktur

I 2024 ændrede vi kontingentstrukturen: Medlemmer kan nu vælge mellem Premium (med fysisk blad), Plus (digitalt blad) og Basis (uden blad).

Fordelingen blandt nye medlemmer er cirka 10 % Basis, 35 % Plus og 55 % Premium – og det har været stabilt. Blandt eksisterende medlemmer vælger hele 90 % fortsat det fysiske blad. Det siger noget. Men det er også et piv-hamrende godt magasin.

Vi fjernede det lokale aktivitetsprogram fra selve magasinet. Vi forventede reaktioner fra medlemmerne – men har kun fået meget få. Det tyder på, at nyhedsmails fungerer – og at det giver jer bestyrelser mere luft i planlægningen, når I ikke længere er så afhængige af proces omkring trykning og distribution.

Fremover vil vi arbejde på bedre sammenhæng mellem magasin, web og lokale aktiviteter. Tænk hvis temaer i magasinet og på web kunne følges op med både webinarer og arrangementer lokalt? Det ville være stærkt. Det vigtigste er, at vi fortsat tilbyder et bredt og spændende udbud af aktiviteter. Det gør I allerede – og det skal I have en kæmpe stor tak for.

Tak

Tak til jer bestyrelsesmedlemmer, der har været med længe – og tak til jer, der er nye. Brug dagen i dag godt – del erfaringer, byt idéer og styrk fællesskabet i Haveselskabet.

Tak også til de ansatte. Vi er blevet lidt færre grundet den pressede økonomi, men kvaliteten af indsatsen er fortsat høj. Det er svært, når verden forandrer sig hurtigt – men som Charlotte sagde til mig en dag: At drive foreninger og at udgive magasiner er begge voldsomt udfordrede – 'men så må vi glæde os over, at vi heldigvis har dygtige og engagerede mennesker ansat'.

Til sidst: Tak til mine kolleger i hovedbestyrelsen. Det er fortsat en fornøjelse at arbejde med Haveselskabets muligheder og udfordringer. Jeg glæder mig til den kommende periode – og håber, vi sammen kan se resultaterne bære frugt.

Vi gør os i hvert fald umage – sammen.

Tak.